

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 212/2015-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 1. apríla 2015 v senáte zloženom z predsedníčky Ludmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Lajosa Mészárosa a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť neziskovej organizácie [REDAKOVANÉ], zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Marcel Mašan, s. r. o., Hviezdoslavova 2, Poprad, v mene ktorej koná advokát JUDr. Marcel Mašan, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Poprad č. k. 7 Er 326/2014-39 zo 17. septembra 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť neziskovej organizácie [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. novembra 2014 doručená sťažnosť neziskovej organizácie [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Marcel Mašan, s. r. o., Hviezdoslavova 2, Poprad, v mene ktorej koná advokát JUDr. Marcel Mašan, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Poprad (ďalej len „okresný súd“) č. k. 7 Er 326/2014-39 zo 17. septembra 2014.

Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uvádza:

«Na Exekútorskom úrade [REDAKOVANÉ] v Poprade je vedená exekúcia pod č. Ex 90/14 vo veci oprávneného [REDAKOVANÉ] proti povinnému [REDAKOVANÉ] o vymoženie istiny 7 858,87 € s prísl. Exekúcia je vykonávaná na základe exekučného titulu – rozsudku Okresného súdu Poprad č. 19 C/29/2009-383 zo dňa 21. 3. 2013.

Uznesením Okresného súdu v Poprade č. 7 Er/326/2014-39 zo dňa 17. 9. 2014, právoplatné v II. a II. výroku dňa 24. 9. 2014 a III. výrokom právoplatné dňa 10. 10. 2014 súd rozhodol I. výrokom tak, že námietky proti exekúcii zamietol. II. výrokom súd námietky proti trovám exekúcie zamietol. III. výrokom súd povolil odklad exekúcie do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti povinného z 24. 6. 2014 č. Rvp 7313/2014.

Voči I. a II. výroku uznesenia nie je odvolanie prípustné.

Okresný súd v Poprade vo svojom rozhodnutí konštatuje, že povinný nijako nepreukázal, že po vzniku exekučného titulu nastali okolnosti, ktoré by spôsobili zánik vymáhaného nároku, alebo ktoré bránia jeho vymáhateľnosti, alebo že by tu boli iné dôvody, pre ktoré je exekúcia neprípustná. Exekúcia sa v tomto exekučnom konaní vedie na základe riadneho a vykonateľného exekučného titulu, ktorým bol povinný zaviazaný zaplatiť oprávnenému náhradu škody z dôvodu demontovania zariadenia v objekte s. č. 424 k. ú. Poprad, ktorý je vo vlastníctve oprávneného. Povinný namietal, že došlo v zmysle § 667 ods. 1 Občianskeho zákonníka k započítaniu pohľadávky povinného voči pohľadávke

oprávneného, ktorá je predmetom tejto exekúcie. Povinný však nepredložil súdu rozhodnutie o tom, že oprávnený /terajší vlastníč objektu s. č. 424/ je povinný vrátiť povinnému náhradu nákladov v súvislosti s vykonanou rekonštrukciou. Naopak, práve v konaní sp. zn. 18 Cb/76/2010 bola žaloba povinného voči oprávnenému o zaplatenie vložených investícií právoplatne zamietnutá. Právoplatný rozsudok v uvedenej veci je záväzný nielen pre účastníkov konania, ale aj pre exekučný súd a ostatné orgány. Oprávnený započítanie povinného ani podaním z 26. 6. 2014 ani vo vyjadrení k námietkam z 30. 7. 2014 neuznal. Preto v danom prípade nedošlo k zániku pohľadávky oprávneného a exekúcia v konaní je dôvodná. Na základe citovanej právnej úpravy a uvedených dôvodov súd námietky povinného proti exekúcii I. výrokom zamietol.

Máme za to, že súd mal vyhovieť námietkam povinného a to z týchto dôvodov.

Dňa 30. 6. 2014 si povinný – sťažovateľ započítal voči oprávnenému pohľadávku vo výške 7.858,87 € v zmysle § 667 ods. 1 Občianskeho zákonníka so záväzkom – istinou vo výške 7 858,87 € z titulu právoplatného rozsudku OS Poprad č. 19 C/29/2009-383, ktorý je podkladom na vykonanie exekúcie. V tejto súvislosti potom povinný zdôrazňuje, že pokiaľ súd v uznesení 7 Er/326/2014 zo dňa 17. 9. 2014 uviedol, že:

„Povinný však nepredložil súdu rozhodnutie súdu o tom, že oprávnený (terajší vlastníč objektu s. č. je povinný vrátiť povinnému náhradu nákladov v súvislosti s vykonanou rekonštrukciou. Naopak, práve v konaní sp. zn. 18 Cb/76/2010 bola žaloba povinného voči oprávnenému o zaplatenie vložených investícií právoplatne zamietnutá. Právoplatný rozsudok v uvedenej veci je záväzný nielen pre účastníkov konania, ale aj pre exekučný súd a ostatné orgány.“

Je potrebné uviesť, že predmetom konania 18 Cb/76/2010 nebola pohľadávka, ktorú si povinný uplatnil na započítanie voči oprávnenému. A taktiež poukazujeme na to, že rozsudok v konaní 18 Cb/76/2010 je predmetom ústavnej sťažnosti vedenej na Ústavnom súde SR pod sp. zn. I. ÚS 638/2014.

Ďalej chceme poukázať na existujúce súdne rozhodnutie, napr. uznesenie NS ČR sp. zn. 20 CDO 1380/2004 podľa ktorého „z toho, že povinný môže vznéť námietku započtení vzájemné pohľadávky v exekuci, aniž by musel svoj nárok uplatniť samostatnou žalobou, vyplýva, že tato pohľadávka nemusí byť judikátní (přiznaná soudním rozhodnutím

nebo jiným titulem), a má li základ v soukromoprávním vztahu účastníků, může jít nejen o pohledávku vyplývající z právního úkonu, ale i pohledávku opírající se o jinou právní skutečnost (např. *Ex delicto*). Posuzování důvodnosti námitky započtení vzájemné pohledávky povinného vůči oprávněnému znamená, že soud v řízení o zastavení exekuce způsoby vlastními pro řízení uvedené v § 10 odst. 2 o. s. ř. zjišťuje, zda tvrzení pohledávky vznikla, zda byl učiněn kompenzační projev, zda (a kdy) se obě pohledávky setkaly a v jakém rozsahu. Za tím účelem je exekuční soud rovněž povinen nařídít jednání, k němuž je třeba předvolat účastníky a všechny, jejichž přítomnost je třeba. To, že tvrzená pohledávka není judikátní, popř. Nevzchází z dvoustranného právního úkonu účastníků a že je tudíž „sporná“, nezavazuje soud povinnosti najisto postavit, zda jsou splněny předpoklady, s nimiž objektivní právo spojuje zánik závazku.“,

ako aj uznesenie NS SR 6 M Cdo 12/2010.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti je podľa nášho názoru exekučný súd povinný sa vecne zaoberať vznesenou námietkou započítania, a teda vo veci nariadiť pojednávanie, a v konaní zistiť, či sťažovateľom – povinným tvrdená pohľadávka vznikla, či bol urobený započítací prejav, či sa obidve pohľadávky stretli, a v akom rozsahu.

Súdom, ktorý rozhoduje o zastavení exekúcie, je exekučný súd (§ 45 EP), ktorý tvorí predseda senátu ako samosudca. Súd môže konať s pojednávaním alebo bez pojednávania. Rozhodujúca je pritom povaha dôvodu neprípustnosti exekúcie. Pojednávanie sa spravidla nariadi pri zániku práva priznaného vykonávaným rozhodnutím a pri iných dôvodoch neprípustnosti podľa § 57 ods. 1 písm. f) a g) EP. Pojednávanie sa však musí vždy nariadiť, ak exekučný súd mieni vykonať dokazovanie na objasnenie skutkových a právnych otázok spojených s tvrdeným dôvodom zastavenia exekúcie. Ústavnoprosesné právo o možnosti vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom (čl. 48 ods. 2 Ústavy SR) sa aj tu uplatní v celom rozsahu, vrátane konania a postupu odvolacieho súdu (v prípadoch, v ktorých je proti uzneseniu podľa § 57 EP prípustné odvolanie).

Máme za to, že aj exekučný súd mal danú právnu situáciu posudzovať podľa § 667 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

§ 667 Občianskeho zákonníka

(1) Zmeny na veci je nájomca oprávnený vykonávať len so súhlasom prenajímateľa. Úhradu nákladov s tým spojených môže nájomca považovať len v prípade, že sa na to prenajímateľ zaviazal. Ak zmluva neurčuje inak, je oprávnený požadovať úhradu nákladov až po ukončení nájmu po odpočítaní znehodnotenia zmien, ku ktorému v medziobdobí došlo v dôsledku užívania veci. Ak prenajímateľ dal súhlas so zmenou, ale nezaviazal sa na úhradu nákladov, môže nájomca požadovať po skončení nájmu protihodnotu toho, o čo sa zvýšila hodnota veci.

Máme za to, že Okresný súd v Poprade pochybil, keď neaplikoval pri rozhodovaní vyššie uvedené ustanovenie Občianskeho zákonníka. Podľa nášho názoru bolo povinnosťou súdu toto ustanovenie pri rozhodovaní vo veci aplikovať, keďže posledným prenajímateľom nehnuteľnosti bol sťažovateľ a nie jeho právny predchodca, keďže navrhovateľ pokračoval v nájme aj po zmene vlastníka a v čase ukončenia nájomného vzťahu bol vlastníkom odporca.

Máme za to, že súd pri posúdení tejto otázky uprel ústavné právo sťažovateľa na vlastnícke právo a zároveň mu odňal právo na súdnu ochranu, keď v rámci rozsudku neaplikoval ustanovenie § 667 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Bolo porušené ústavné právo sťažovateľa na nedotknuteľnosť vlastníckeho práva podľa čl. 20 Ústavy SR ako aj právo na spravodlivý proces podľa čl. 46 Ústavy SR.

Ako vyplýva z vyššie uvedeného ako aj zo samotného obsahu rozhodnutia toto považujeme za arbitrárne, a preto zastávame názor, že napadnuté rozhodnutie Okresného súdu v Poprade môže byť predmetom preskúmania Ústavným súdom SR.»

Na základe uvedeného sťažovateľka žiada, aby ústavný súd prijal jej sťažnosť na ďalšie konanie a následne nálezom takto rozhodol:

„Okresný súd v Poprade uznesením č. 7 Er/326/2014 zo dňa 17. 9. 2014 porušil základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR ako aj jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Uznesenie Okresného súdu v Poprade č. 7 Er/326/2014-39 zo dňa 17. 9. 2014 v I. výroku zrušuje a vec vracia Okresnému súdu v Poprade na ďalšie konanie.

Sťažovateľovi priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 340,90 €, ktorú je Okresný súd Poprad povinný vyplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa...“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnú neopodstatnenosť návrhu ide vtedy, ak namietaným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody,

ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, alebo keď preskúmanie označeného postupu alebo rozhodnutia orgánu štátu v rámci predbežného prerokovania vôbec nesignalizuje možnosť porušenia základného práva alebo slobody sťažovateľa, reálnosť ktorej by bolo potrebné preskúmať po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 66/98, II. ÚS 101/03, I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05).

Ako vyplýva z obsahu i petitu sťažnosti, sťažovateľka sa sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresného súdu (I. výrokom uznesenia) č. k. 7 Er 326/2014-39 zo 17. septembra 2014, ktorým okresný súd zamietol jej námietky (povinná v postavení žalovanej 2) proti exekúcii.

Ústavný súd, zohľadňujúc svoju doterajšiu judikatúru, uvádza, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takéhoto výkladu a uplatňovania s ústavou, respektíve s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutia všeobecných súdov len v prípade, ak v konaní, ktoré predchádzalo ich vydaniu, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo svojvoľné, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, I. ÚS 82/04).

Z odôvodnenia uznesenia okresného súdu č. k. 7 Er 326/2014-39 zo 17. septembra 2014 vyplýva, že okresný súd sa v súvislosti s námietkami sťažovateľky ako povinnej

v exekučnom konaní podrobne zaoberal vyhodnotením listinných dôkazov a zistil, že tieto námietky nie sú dôvodné: „Povinný nijako nepreukázal, že po vzniku exekučného titulu nastali okolnosti, ktoré by spôsobili zánik vymáhaného nároku, alebo ktoré bránia jeho vymáhateľnosti alebo, že by tu boli iné dôvody, pre ktoré je exekúcia neprípustná. Exekúcia sa v tomto konaní vedie na základe riadneho a vykonateľného exekučného titulu, ktorým bol povinný zaviazaný zaplatiť oprávnenému náhradu škody z dôvodu demontovania zariadenia v objekte s. č. 424 v k. ú. Poprad, ktorý je vo vlastníctve oprávneného. Povinný namietal, že došlo v zmysle § 667 ods. 1 Obč. zák. k započítaniu pohľadávky povinného voči pohľadávke oprávneného, ktorá je predmetom tejto exekúcie. Povinný však nepredložil súdu rozhodnutie súdu o tom, že oprávnený (doterajší vlastník objektu s. č. 424) je povinný vrátiť povinnému náhradu nákladov v súvislosti s vykonanou rekonštrukciou. Naopak, práve v konaní sp. zn. 18 Cb/76/2010 bola žaloba povinného voči oprávnenému o zaplatenie vložených investícií právoplatne zamietnutá. Právoplatný rozsudok v uvedenej veci je záväzný nielen pre účastníkov konania, ale aj pre tento exekučný súd a ostatné orgány. Oprávnený započítanie povinného ani podaním z 26. 6. 2014, ani vo vyjadrení k námietkam z 30. 7. 2014 neuznal. Preto v danom prípade nedošlo k zániku pohľadávky oprávneného a exekúcia v tomto konaní je dôvodná. Na základe cit. právnej úpravy a vyššie uvedených dôvodov súd námietky povinného proti exekúcii I. výrokom tohto uznesenia zamietol.“

Ústavný súd v tejto súvislosti nezistil existenciu takých skutočností, ktoré by nasvedčovali tomu, že by namietaný I. výrok rozhodnutia okresného súdu a jeho odôvodnenie a závery z neho vyplývajúce bolo možné považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, resp. za také, ktoré by popierali zmysel práva na súdnu a inú právnu ochranu. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom okresného súdu nestotožňuje a tvrdí, že všeobecný súd mal (podľa nej správne) aplikovať § 667 ods. 1 Občianskeho zákonníka, resp. že mal podporne použiť uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 M Cdo 12/2010, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Uznesenie okresného súdu obsahuje jasnú, zrozumiteľnú a presvedčivú, vecnú argumentáciu.

Ústavný súd vo svojej stabilnej judikatúre uvádza, že postup a rozhodnutie súdu, ktoré vychádzajú z aplikácie konkrétnej zákonnej procesnoprávnej úpravy, nemožno hodnotiť ako porušovanie základných práv a slobôd (I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97). Za porušenie základného práva pritom nemožno považovať neúspech v konaní. Inak povedané, obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania, preto nie je možné považovať nevyhovenie návrhu v konaní pred všeobecným súdom za porušenie tohto práva (I. ÚS 3/97).

Nad rámec tejto sťažnosti ústavný súd v súvislostiach uvádza, že ústavný súd o sťažnosti sťažovateľky vo veci namietaného porušenia jej základných práv rozsudkom okresného súdu vo veci sp. zn. 18 Cb 76/2010 z 29. apríla 2013 a rozsudkami Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5 Cob 71/2013 a sp. zn. 5 Cob 72/2013 z 13. marca 2014 rozhodol (v konaní na ktoré sa sťažovateľka odvoláva) uznesením č. k. I. ÚS 638/2014-11 z 28. októbra 2014 tak, že jej sťažnosť odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti. Argumentácia uvedená na s. 5 tohto rozhodnutia ústavného súdu sa týka aj aktuálne posudzovanej sťažnosti sťažovateľky.

Pretože ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi I. výrokom uznesenia okresného súdu č. k. 7 Er 326/2014-39 zo 17. septembra 2014 a namietaným porušením (prípadne odoprením, či odňatím) základného práva sťažovateľky na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, odmietol sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Keďže ústavný súd odmietol sťažnosť už pri jej predbežnom prerokovaní, ďalšími návrhmi sťažovateľky uvedenými v sťažnosti sa nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. apríla 2015